

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 212/22

Luksemburgā, 2022. gada 22. decembrī

Tiesas spriedums lietā C-83/21 | *Airbnb Ireland* un *Airbnb Payments UK*

Nekustamā īpašuma īstermiņa izīrēšana: Savienības tiesībām nav pretrunā nedz pienākums vākt informāciju, nedz nodokļa ieturēšana atbilstoši valsts nodokļu režīmam

Pienākums iecelt pārstāvi nodokļu jautājumos tomēr ir pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums

Airbnb ir globāla grupa, kas vada šāda paša nosaukuma nekustamā īpašuma starpniecības interneta portālu, kurš ļauj nodrošināt savstarpēju saziņu starp izīrētājiem, kam ir izīrējamās izmitināšanas vietas, no vienas puses, un personām, kas meklē šādas izmitināšanas vietas, no otras puses. *Airbnb* no klienta pirms īres sākuma saņem maksājumus par mītnes nodošanu tā rīcībā un šo maksājumu pārskaita izīrētājam, ja no īrnieka nav saņemti iebildumi.

Ar Itālijas 2017. gada likumu ir izveidots jauns nodokļu režīms nekustamā īpašuma īstermiņa īrei, kas netiek veikta kā saimnieciskā darbība. Šis likums ir piemērojams dzīvojamo telpu īstermiņa īres līgumiem, kurus slēdz personas, neveicot saimniecisko darbību, uz laiku, kas nepārsniedz 30 dienas, neatkarīgi no tā, vai šie līgumi tiek noslēgti tieši ar īrniekiem vai iesaistoties personām, kas nodarbojas ar nekustamo īpašumu starpniecību, kuru vidū ir arī tādas personas kā *Airbnb*, kas vada telemātikas portālus. Kopš 2017. gada 1. jūnija ienākumiem no šādiem īres līgumiem, ja attiecīgie īpašnieki ir izvēlējušies preferenciālo likmi, piemēro ieturējumu 21 % apmērā, kas jāmaksā nodokļu iestādēm, un dati par šiem īres līgumiem jānosūta nodokļu administrācijai. Personām, kas darbojas nekustamo īpašumu jomā, iekasējot īres maksas vai iesaistoties to iekasēšanā, kā nodokļu iekasētājiem jāveic šis ieturējums no īres maksām un tas jāpārskaita nodokļu iestādēm. Personām, kuras nav Itālijas rezidentes un kurām tur nav pastāvīga uzņēmuma, kā par nodokļiem atbildīgais ir jāieceļ pārstāvis nodokļu jautājumos.

Airbnb Ireland UC un *Airbnb Payments UK Ltd*, kuras ietilpst *Airbnb* globālajā grupā, ir cēlušas prasību, lai tiktu atcelts nodokļu administrācijas direktora lēmums, ar ko īsteno jauno nodokļu režīmu. Izskatīdama apelācijas sūdzību, ko *Airbnb* bija iesniegusi par spriedumu, ar kuru šī prasība tika noraidīta, *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) lūdza Tiesu interpretēt vairākas Savienības tiesību normas attiecībā uz pienākumiem, kas ar valsts tiesisko regulējumu uzlikti nekustamo īpašumu īstermiņa īres starpniekiem.

Šodien pasludinātajā spriedumā Tiesa konstatē, ka 2017. gadā Itālijas tiesībās ieviestie trīs pienākumi nodokļu jomā tādējādi ir izslēgti no konkrēto *Airbnb* minēto direktīvu piemērošanas jomas. **Tāpēc Tiesa šo trīs pasākumu tiesiskumu pārbauda, ņemot vērā tikai LESD 56. pantā paredzēto aizliegumu ierobežot pakalpojumu sniegšanas brīvību Savienībā.**

Pirmkārt, tā norāda, ka **pienākums vākt un paziņot nodokļu iestādēm datus** par īres līgumiem, kas noslēgti nekustamā īpašuma starpniecības rezultātā, ir visām trešām personām neatkarīgi no tā, vai tās ir fiziskas vai juridiskas personas, vai tās ir vai nav šīs teritorijas rezidenti vai reģistrētas šajā teritorijā, un neatkarīgi no tā, vai tās

iesaistās digitāli vai izmantojot citus līdzekļus, kas ļauj sazināties īres līguma pusēm. No tā atbilstoši judikatūrai ¹ Tiesa secina, ka šāds pienākums **nav pretrunā LESD 56. pantā paredzētajam aizliegumam**, kurš ir attiecināms uz visiem tirgus dalībniekiem, kas darbojas valsts teritorijā.

Otrkārt, **pienākums ieturēt nodokli ienākumu gūšanas vietā** arī ir piemērojams gan Itālijā vai citā dalībvalstī reģistrētiem nekustamā īpašuma starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, gan uzņēmumiem, kuriem Itālijā ir pastāvīgs uzņēmums. Tāpēc Tiesa **izslēdz, ka šo pienākumu varētu uzskatīt par tādu, kas aizliedz, traucē vai padara mazāk pievilcīgu pakalpojumu sniegšanas brīvības īstenošanu.**

Treškārt, **pienākums iecelt pārstāvi nodokļu jautājumos Itālijā attiecas tikai uz atsevišķiem nekustamā īpašuma starpniecības pakalpojumu sniedzējiem – tiem, kuriem Itālijā nav pastāvīga uzņēmuma.** Tā kā šis pienākums prasa ne tikai veikt pasākumus, bet arī segt šī pārstāvja atlīdzības izmaksas, šādas saistības **traucē šos tirgus dalībniekus, atturot** tos no nekustamā īpašuma starpniecības pakalpojumu sniegšanas Itālijā, vismaz tādā veidā, kā viņi vēlas. Tātad minētais pienākums ir jāuzskata par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu, kas principā ir aizliegts ar LESD 56. pantu. Lai gan šim nodokļu pasākumam ir leģitīms mērķis nodrošināt pareizu nodokļu iekasēšanu, kas varētu pamatot ierobežojumu pakalpojumu sniegšanas brīvībai, tas tomēr pārsniedz šī mērķa sasniegšanai vajadzīgo. Faktiski šis pasākums vienlīdz attiecas uz visiem nekustamā īpašuma starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, kuriem nav pastāvīga uzņēmuma Itālijā un kuri savu pakalpojumu sniegšanā ir izvēlējušies iekasēt īres maksu vai maksājumus saistībā ar līgumiem, uz kuriem attiecas 2017. gada nodokļu režīms, vai iesaistīties šo īres maksu vai maksājumu iekasēšanā. Taču tajā nav nošķiruma, piemēram, pēc nodokļu ieņēmumu apjoma, ko šie pakalpojumu sniedzēji ik gadu ietur vai varētu ieturēt Valsts kases vārdā. Turklāt tas, ka nodokļu administrācijas rīcībā jau ir tai nodotā informācija par nodokļu maksātājiem, var atvieglot tai veicamo kontroli un tādējādi veicina to, ka netiek ievērots pienākuma iecelt pārstāvi nodokļu jautājumos samērīgums. No tā izriet, ka pienākums iecelt pārstāvi nodokļu jautājumos **ir pretrunā LESD 56. pantam.**

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma un rezumējuma [teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona preseī: Marta Ošleja ☎(+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎(+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Spriedums, 2022. gada 27. aprīlis, *Airbnb Ireland*, C-674/20 (skat. PP 66/22).